

«Тасдиқ мекунам»
Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
д.и.и., профессор Хушваҳтзода Қ.Х.

« 17 2023 » с.

**Хулосаи
чаласаи ғайринавбатии Шӯрои олимони
факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон**

Диссертатсияи Бобошерзода Нозанин Қаракул дар мавзӯи “Мукаммалгардонии сохторҳои минтақавии ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03. – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ пешниҳод карда шуда, дар кафедраи менеҷмент ва маркетинги Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба анҷом расонида шудааст.

Бояд ёдовар шуд, ки диссертатсияи Бобошерзода Нозанин Қаракул дар мавзӯи “Мукаммалгардонии сохторҳои минтақавии ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05. – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ (иқтисодиёти минтақавӣ) дар Шӯрои диссертатсионӣ 6D.KOA-051 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон санаи 12.02.2021 Ҳимоя шуда буд.

Бинобар риоя нагардидани банди 16 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016, № 505) аз 05.03.2021, №147/ди додани дараҷаи илмӣ ба ӯ рад гардида, ҳимояи такрории он пас аз 1 сол муқаррар гардида буд. Бинобар ба итмом расидани муҳлати муқарраргардида довталаб Бобошерзода Н.Қ. барои такроран Ҳимоя намудани диссертатсия ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон муроҷиат намуд.

Бобошерзода Нозанин Қаракул солҳои 2012-2022 ба ҳайси унвонҷӯй дар шӯбаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳсил намудааст.

Тибқи қарори Шӯрои олимони факултети иқтисод ва идораи ДМТ аз 22-уми январи соли 2011, суратмаҷлиси №07 мавзӯи диссертатсияи унвонҷӯ Бобошерзода Нозанин Қаракул дар мавзӯи “Мукаммалгардонии сохторҳои минтақавии ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03. –

Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ, таҳти роҳбарии н.и.и., дотсент Курбонзода М.Р. тасдиқ карда шудааст.

Мавзуи диссертатсияи илмӣ Бобошерзода Н.Қ. дар чаласаи якҷояи кафедраи менеҷмент ва маркетинг ва иқтисод ва идораи КАС-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 22-юми ноябри соли 2022, суратмаҷлиси №4 муҳокима гардидааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсияи илмӣ дар мавзӯи “Мукаммалгардонии сохторҳои минтақавӣи ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03. – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ чунин хулосаҳо бароварда шуд:

Баҳодиҳии иҷрои диссертатсия. Диссертатсияи Бобошерзода Нозанин Қаракул дар мавзӯи “Мукаммалгардонии сохторҳои минтақавӣи ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03. – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мавзуи рӯзмарраи шароити муосир буда, дар сатҳи баланди илмӣ навишта шудааст. Ҳамзамон, бо забони илмӣ ва шеваи тоҷикӣ навишта шуда, таҳқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад.

Мақсади таҳқиқоти диссертатсионӣ. диссертатсионӣ ин таҳияи равандҳои асосноки назариявӣ ва ташкилю методӣ оид ба такмилдиҳии сохторҳои ҳамгироишудаи агросаноатӣ дар сатҳи минтақавӣ мебошад.

Навгони илмӣ таҳқиқот натиҷаҳои илмӣ зерин ба ҳисоб мераванд:

- дар асоси омӯзиши ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии сохторҳои ҳамгироишудаи агросаноатӣ дар сатҳи минтақа хусусиятҳои ташаккул ва роҳҳои рушди он ҳамчун омилҳои наздикшавӣ ва мутобиқсозии фаъолияти якҷояи субъектҳои хоҷагидорӣ истеҳсолоти агросаноатии минтақаи мушаххас (вилоят, ноҳия, ҷамоат) ба низом дароварда шуда, ҳадафи асосӣ рушд ва амиқсозии робитаҳои истеҳсолӣ ва технологӣ, истифодаи муштаракӣ захираҳои меҳнатӣ, сармояи пулӣ ва фароҳам овардани шароити мусоид барои пешбурди фаъолияти иқтисодӣ ва бартараф намудани монеаҳои мутақобила таҳқиқ карда шудааст;

- муайян карда шудааст, ки сохторҳои минтақавӣи ҳамгироишудаи агросаноатӣ бо истифодаи маҷмӯи принципҳо (узвияти ихтиёрӣ, мустақилияти иқтисодии корхонаҳо, манфиати иқтисодии истеҳсолкунандагонӣ молҳои аҳамияти истеъмолидошта, тақсимои мутаваззини натиҷаҳои фаъолияти иқтисодӣ, ҳамкорӣҳои дучониба ва бисёрҷонибаи сатҳи минтақавӣ) тавасути маҷмӯи омилҳо: иқтисодӣ, аз қабилӣ сохтор ва динамикаи истеъмоли маҳсулот, ғоизи қарз, тақсимои ғоида, тағйирёбии талабот ва тақлифот; иҷтимоӣ, аз қабилӣ, суръати

корманди хоҷагии қишлоқ ба ҳисоби миёнаи солона; сатҳи даромаднокӣ: таносуби фоида ба арзиши пурраи маҳсулоти фурӯхташуда ба арзиши миёнаи солонаи фондҳои асосии истеҳсоли ва воситаҳои гардон; сатҳи истифодаи хароҷоти ҷорӣ; таносуби маҳсулоти умумӣ ба масрафҳои анҷомшуда бо аъёри милли баланд бардошта шавад;

- модели сохторӣ-функционалии низоми идоракунии механизми ҳамгироии агросаноатӣ дар минтақа пешниҳод карда шудааст, ки сохти зерсистемаҳои функционалиро дар се сатҳ: ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва ноҳиявӣ дар бар гирифта, ба амалисозии вазифаҳои ташаккул, назорат ва танзими тамоми равандҳои марбут ба ташкил ва фаъолияти ҳамгироии агросаноатӣ равона карда шуда, ҳамчун унсур асосӣ, ки вазифаи ҳамроҳсозии маҷмӯи ҳадафҳои субъектҳои соҳибкоро, ки ба ҳамкорӣ дар соҳаи кишоварзӣ равона шудаанд, бо таваҷҷуҳ ба самти стратегияи рушди минтақавӣ амалӣ менамояд, пешниҳод гардид.

Саҳми шахсии доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот.

Дар таҳқиқоти анҷомгардида вобаста ба механизмҳои имконпазири рушди сохторҳои ҳамгироишудаи минтақаҳои агросаноат дар вилояти Хатлон як қатор таҳлилҳо анҷом дода шуда роҳҳои ҳалли мушкилотҳои мавҷуда таҳқиқ ва баррасӣ гардидаанд. Ҳамчунин тарзҳои умумиилмӣ ба монандӣ: муносибати танзимшуда ба объект ва мавзӯи таҳқиқот, мантиқи диалектикӣ, таҳлил ва синтез, муқоиса ва ҷамъбаст, гурӯҳбандӣ, усули ҳулосаи назариявии илмӣ ва моделсозӣ, ки қомият ва эътимоднокии диссертатсияро таъмин мекунад, истифода гардидааст.

Натиҷаҳои ҷудогонаи таҳқиқотро дар ҷорабиниҳои илмии сатҳи мухталиф, аз ҷумла дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналхалқӣ дар солҳои 2012-2022 маъруза шуда, инчунин дар семинарҳо ва конференсияҳои дохилии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва дигар муассисаҳои илмӣ муаррифӣ шудаанд.

Тавсияҳои методӣ ва амалии диссертатсия дар раванди таълим дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон истифода шуданд.

Усулҳои таҳқиқот. Асоси методологии таҳқиқот қонунҳои объективии иқтисодӣ, санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии Ҷумҳурии Тоҷикистон, асарҳои классикони илми иқтисод ва олимони муосири кишоварзӣ оид ба баррасии масъалаи таҳқиқшаванда мебошанд. Барои ҳалли вазифаҳои алоҳида усулҳои ҳисоббарорӣ, абстраксияи мантиқӣ, силсилаи идоракунии занҷираи арзиши ниғаҳдорӣ ва усулҳои дигари таҳқиқоти иқтисодӣ истифода гардидаанд.

Заминаҳои назариявӣю методологии таҳқиқотро асарҳои илмии классикони назарияи иқтисодӣ, иқтисодчиёни хориҷӣ ва ватанӣ оид ба масъалаҳои муаммалгардонии сохторҳои минтақавии ҳамгироишудаи

агросаноатӣ ташкил доданд. Таҳқиқот бо назардошти санадҳои қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вилояти Хатлон оид ба масъалаҳои ҳамгироии агросаноатӣ гузаронида шудааст.

Навгониҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талаботҳои шаҳодатномаи КОА- назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мутобиқат мекунад.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 14 мақолаи илмӣ дар нашрияҳои гуногун, аз он ҷумла, 7 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд.

РҶҲАТИ МАҚОЛАҲОИ ЧОПШУДА АЗ РҶИ МАВЗУЪ:

А) Мақолаҳое, ки дар нашрияҳои эътирофгардидаи КОА чоп шудаанд:

[1-М] Бобошерзода Н.К. (Кураева Г.К.). Совершенствование управления региональными агропромышленными интегрируемыми структурами в современных экономических условия// Вестник Таджикский национальный университета, -Душанбе«Сино» 2012,С.81-83.

[2-М] Бобошерзода Н.К. (Кураева Г.К.). Совершенствование системы управления региональными агропромышленными интегрируемыми структурами в Республики Таджикистан//Вестник Таджикского национального университета (научный журнал).Серия социально-экономических и общественных наук– Душанбе:«Сино»,2014, №3.С.46-50.

[3-М] Бобошерзода Н.К. (Кураева Г.К.). Некоторые вопросы внедрения производственного предпринимательства в агропромышленном комплексе//Вестник Таджикского национального университета (научный журнал). Серия социально-экономических и общественных наук – Душанбе: «Сино», 2014, №5. С. 110-114.

[4-М] Бобошерзода Н.К. (Кураева Г.К.). Кишоварзӣ асоси таъмини амнияти озуқаворӣ//Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иқтисодӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. –Душанбе:«Сино»,2014,№6. С.292-298.

[5-М] Давлатзода К.К., Бобошерзода Н.К. Историко-экономические условия и формирования агропромышленной интеграции в Республики Таджикистан//Вестник Таджикского национального университета (научный журнал). – Душанбе: «Сино», 2020, №2. С.11-16.

[6-М] Курбонзода М.Р., Бобошерзода Н.К. Некоторые аспекты методологического формирования интеграционных процессов в агропромышленном комплексе (АПК)//Вестник Таджикского национального университета (научный журнал). Душанбе: «Сино», 2020, №7. С.43-50.

[7-М] Курбонзода М.Р., Бобошерзода Н.К. Муаммоҳои рушди равандҳои ҳамгироии соҳаи кишоварзӣ дар сатҳи минтақа//Паёми

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе: «Сино», 2020, №8. С.43-50.

б) Мақолаҳое, ки дар дигар нашрияҳо ба таърифи расидааст:

[8-М] Бобошарзода Н.Қ. (Қураева Г.Қ.). Идораи марказиятноки сохторҳои минтақавӣ агросаноатӣ – амри замон//Маводҳои илмӣ-амалии Конференсияи ҷумҳуриявӣ Донишгоҳи миллии Тоҷикистон «Масъалаҳои муҳими иқтисод ва менеҷмент дар Тоҷикистони муосир», Душанбе: «Ирфон», 2012, аз 28-29-уми ноябри 2012. С.139-141.

[9-М] Бобошарзода Н.Қ., Билолов Н.К. (Қураева Г.Қ.). Самтҳои асосии фаъолгардонию баландбардории самаранокии иқтисоди сармоягузориҳо дар корхонаҳои кишоварзӣ//Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон «Мушкилоти таъмини сармоягузорию инкишофи инноватсионии фаъолияти соҳибдорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 18-19-уми феввали соли 2014, Душанбе. С.146-151.

[10-М] Бобошарзода Н.К. (Қураева Г.Қ.). Агропромышленная интеграция как фактор устойчивого развития экономики региона //Международный научный журнал «Образование и наука в России и за рубежом», 2019, №2 (Vol.50), С. 383-389.

[11-М] Бобошарзода Н.К. (Қураева Г.Қ.), Назарзода А. Теоретические основы анализа финансовой отчетности в внешнеэкономической деятельности //Бобошарзода Н.К. (Қураева Н.К.), Назарзода А. Наука и образование сегодня №10 (45), 2019.//»Наука и образование сегодня». М.: Издательство «Проблемы науки», 2019. С.22-26.

[12-М] Бобошарзода Н.Қ. Таърифи сохторҳои ҳамгироишудаи минтақавӣ//Маводҳои илмӣ-амалии Конференсияи ҷумҳуриявӣ Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон // Маҷмӯаи мақолаҳои конференсияи илмӣ-назариявӣ ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон бахшида ба «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» (2020-2040) ш. Душанбе, 13-18 апрели соли 2020, С. 250-252.

[13-М] Бобошарзода Н.Қ., Раҳматуллоева М.Р. Асосҳои методологии ҳамгироии сохторҳои агросаноатӣ дар сатҳи минтақавӣ// Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Саноатикунонии кишвар ва таъмини рушди босуботи иқтисодиёт». Донишгоҳи миллии Тоҷикистон // Душанбе 2020// 27.02.2020. С.430-435.

[14-М]Фасеҳзода И.С., Бобошарзода Н.Қ., Иқтисодиёти рақамӣ ва роҳҳои таъбиқи он дар рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон// Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи

«Худидоракунии маҳаллӣ: дастовардҳо, мушкilot ва дурнамои рушд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон». - Душанбе: АИДНПҶТ, 2022. С.13-25.

Қарори Шурои олимон:

1. Диссертатсияи Бобошерзода Нозанин Қаракул дар мавзӯи «Мукаммалгардони сохторҳои минтақавии ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси **08.00.03.** – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ пешниҳод гардидааст, ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

2. Диссертатсияи Бобошерзода Нозанин Қаракул дар мавзӯи «Мукаммалгардони сохторҳои минтақавии ҳамгироишудаи агросаноатӣ (дар мисоли вилояти Хатлон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси **08.00.03.** – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ барои баррасӣ ва ҳимоя ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

3. Назорати қарори мазкур ба зиммаи раиси Шурои олимон, декани факултет вогузор карда шавад.

Хулосаи мазкур дар ҷаласаи ғайринавбатии Шурои олимони факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз «15» 03 соли 2023, суратҷаласаи № 8/8 қабул гардидааст.

Раиси Шурои олимони факултети
иқтисод ва идораи ДМТ
д.и.и., профессор

Исайнов Х.Р.

Котиби илмӣ Шурои олимони
факултети иқтисод ва идораи ДМТ

Каримов М.И.

Муқарризи ҳолис
номзади илмҳои иқтисодӣ,
дотсент, мудири кафедраи иқтисоди
миллӣ ва бехатарии ДМТ

Тағоев Б.Д.

Муқарризи ҳолис
номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент,
мудири кафедраи молияи ДДМИТ

Давлатов Х.

Сардори шуъбаи
кадрҳои ДДМИТ

Шарипов У.

Сардори шуъбаи кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ

Тавқиев Э.Ш.